

Zakaj na predzadnjem mestu?

V našem listu smo vedno posvetili največjo pozornost naši materinščini, odnosu, ki ga moramo imeti vsi do nje, odnosu, ki nam ga imajo ali bi ga morali imeti do nje tudi tuji.

Razveselili smo se vsakokrat, ko je bil slovenski jezik v javnosti tako upoštevan, kot bi moral biti vsak jezik na zemlji. Zablelo nas je vsakokrat, ko so drugi ali celo mi sami teptali naš jezik, kot bi bil manjvreden od jezika drugih narodov. Zablelo nas je, da se še danes toliko naših ljudi morda sramuje svojega jezika. Danes nam ne prepovedujejo uporabljati v javnosti svoje materinščine kot se je to dogajalo pod fašizmom.

Res, da je naš jezik izgnan še vedno iz sodnijskih tvoran in iz raznih svetov — in ta diskriminacija je vse obsodbe vredna — da ni še upoštevan v javnosti, kjer bi moral biti takoj za jezikom večinskega naroda. Vendar svoj jezik v javnosti lahko uporabljamo. Tudi pripadniki večinskega naroda se mu tu in tam plaho približajo, vendar še vedno preveč površno, ponekod tudi omalovažujoče.

OMALOVAZEVANJE NASEGA JEZIKA

Tak vtis, da nekdo omalovažuje našo materinščino, smo imeli, ko smo prebrali te dni lepake, ki jih je v več jezikih dala nalepiti tržaška pokrajina, in sicer kar v šestih jezikih. Najprej v italijanščini, potem v francoščini, angleščini, nato v nemščini in končno še v slovenskem in hrvaškem jeziku. Res slajno in inteligentno sestavljen vrstni red! Slovenščina — na predzadnjem mestu! Se korak po tej poti, pa bo tudi slovenščina odpadla, saj končno Slovenci razumejo tudi hrvaški jezik, tako kot obvladajo pač italijanski jezik, zato slovenščina lahko ostane tudi pred vrat.

Nekdo (kdo?) je pač na tržaški pokrajini odločil, naj bo slovenski jezik na predzadnjem mestu, takoj za italijanščino, francoščino, angleščino in nemščino. Ta nekdo si je mislil: če damo slovenščino na predzadnje mesto, ne bo nihče zadržal.

Desničarji bodo tiho (saj vendar tolerirajo slovenščino na predzadnjem mestu, medtem ko bi protestirali, če bi bila slovenščina na drugem mestu), Slovenci pa bodo tudi pridni, ker je v njih čut do materinščine že nekoliko splahnel, saj imajo že povsod dvojezično-fratelančne prireditve in praznike. Celo v Kulturnem domu je bila zadnji čas neka prireditev dvojezično-fratelančna.

Nekaj slovenskih »nacionalistov« — tako si mislijo nekateri — še nekaj pisari in govori, vendar se bodo prej ali slej umaknili pred prodirajočim dialogom med narodi in ljudstvi na tem koščku Evrope in se bodo zavedeli, da so le most sprave, most sožitja, most ljubezni. Pravi most med narodi pa si le, če se podrediš in »junaško« doprineseš večini spravno žrtev, ki obstaja v glavnem v odpovedi svojih zakonitih pravic, uporabe svoje materinščine, želje po čim večji samostojnosti.

NE SPOSTUJEJO SLOVENSKE BESEDE

No, pa se vrnimo k plakatu tržaške pokrajinske uprave, ki poziva prebivalstvo, naj ohrani naravo za svoje otroke (v plakatu stoji dobesedno zapisano takole: »Ohrani naravo za tvoje otroke!«).

Kdo je dal nalepiti ta plakat? Zakaj se ni tržaška pokrajina slovenskemu prebivalstvu takoj opravičila za zastopljajoče slovenščine, ki bi morala biti na drugem mestu, takoj za jezikom večinskega naroda? Tudi ne drži trditev, da je plakat turističnega značaja, saj je to plakat tržaške pokrajine in ne kake turistične ustanove. Naravno bi bilo, da spoštujemo domačine, ki vedno tuda prebivajo, pred turisti; zato bi moral biti slovenski jezik vedno na drugem mestu takoj za italijanskim!

Tudi pri raznih občestnih napisih tržaške pokrajine je ista pesem. Če se kdaj peljemo ali sprehajamo po Krasu, bomo brali tudi take cestne napise: Sgonik, Brisce, S. Križ... Vodstvo tržaških pokopališč (ali nekdo v njegovem imenu) pa je na vhodna vrata raznih okoliških pokopališč v tržaški občini postavilo pred kratkim obvestilo sledeče vsebine: »... za stalno luč, za vsako vrstne grobe, na iste pogole in načine kot je že v dejstvu na katoliškem Pokopališču pri Sv. Anli...«

Takle jezik je res za ugankarske kotičke! Spoštujte in spoštujemo jezik, ki ga tu govori velik del prebivalstva, jezik, ki je vreden, da dobi mesto pred vsemi jeziki, (takoj za jezikom večinskega naroda, ne samo zaradi ustavnih in podobnih pravic,

temveč tudi, ker je to jezik naroda, ki je moral v svojem življenju preveč pretrpeti, da je postal drugim enakovreden narod. Narod, ki si je v zgodovini, kljub svoji manjši številčnosti v primerjavi z drugimi evropskimi narodi znal tako junaško utreti pot, ima vsa pravico zahtevati spoštovanje svojega jezika in svoje osebnosti!

Naselje za 99 družin

Za božič 1969 je obiskal papež Pavel VI. predmestje Sv. Agapita v Rimu in je opravil tam jutranjo (pastirsko) božično sv. mašo. Ob tisti priložnosti je tudi ob blizu spoznal stanovanjsko stisko ondotnih prebivalcev, nagnetenih v revnih barakah.

Takoj po svojem povratku v Vatikan je sv. oče naslovil pretresljiv poziv na rimskega župana, prosee ga, »da razgiba vse razpoložljive sile v korist ljudi, ki so prisiljeni bivati v barakah«. Ta poziv je Pavel VI. še dvakrat ponovil, tako leta 1971 kot ob zadnjem božiču.

Prizadevanja sv. očeta so rodila velik uspeh. Uspelo mu je zbrati 760 milijonov lir. S tem denarjem je bilo zgrajeno novo naselje z devetimi stanovanjskimi hišami.

Vikar rimskega mesta kardinal Poletti v trenutku, ko izročja družinam ključke za 99 novih stanovanj, ki so bila zgrajena na prizadevanje sv. očeta v rimskem predmestju Acilia.

Letošnja taborjenja naše mladine

Poletni čas postaja zmeraj bolj tudi čas raznih taborjenj, to je življenja, ki ga mladina prebija v prosti naravi, po možnosti pod šotori. Tu bomo dali pregled glavnih takih taborjenj naše mladine v pričakovanju, da bodo prizadeti sami kasneje bolj podobno opisali svoja doživlja.

TRŽASKE VEVERICE IN GORIŠKE DEKLICE

Sezono taborjenj so začele tržaške veverice, ki so preživele nekaj veselih dni v Gabrjah, kar so pa že same opisale.

Skoro istočasno so bile v Zabnicah goriške dekllice. Bila je to skupina deklic, ki se je celo leto zbirala na sestankih na Placuti v okviru Marijinega vrta.

Skupina večjih, od 11 do 13 let starosti, je v prvi polovici julija odšla v Zabnice v kočvo sv. Jožefa, ki jo dobro pozna že vsa goriška mladina. Bilo jih je 14, dve mladi kuharici in pa dve voditeljici, Nataša in Ileana, skupno 18. Sestavljale so zelo živeto skupino, ki je imela povrh še to srečo, da je bila v planinah že prvi teden julija, ko je bilo vreme zelo ugodno. Tako so preživele v dolini pod Sv. Višarjami dva prav prijetna tedna med igrami, izleti in sprehodi. Manjkalo ni tudi primerne poudarka na duhovnem življenju z molitvijo, mašo in vzgojnimi mislimi posebno zvečer ob koncu dneva.

GORIŠKE SKAVTINJE IN VEVERICE

Dober teden za njimi se je v kočvi naselil nov živčav. Prišle so veverice iz Doberdoba, Rupe-Peči in pa skavtinje iz raznih vasi na Goriškem, posebno iz Doberdoba, Rupe-Peči in Števerjana. Nabralo se jih je veliko število, za kočvo sv. Jožefa preveč, tako da so si postavile tudi tri šotore. Vodila jih je akademikarka Franka Ferletič iz Doberdoba ob pomoči

Nove apostolske administrature v Vzhodni Nemčiji

Potem, ko je bila po zadnji vojni nemška država razdeljena v zahodno in vzhodno in so v vzhodnem delu prevzeli oblast komunisti, je postalo pereče tudi vprašanje tistih ozemelj, ki so pripadla Vzhodni Nemčiji, njih cerkveni sedež pa je ostal na zahodu.

Gre za pet škofij, ki imajo svoj sedež

v Nemški zvezni republiki, njih ozemlje pa sega daleč proti vzhodu. Te škofije so Osnabrück, Fulda, Hildesheim, Würzburg in Paderborn. Največ ozemlja so izgubile Fulda, Osnabrück in Paderborn. Tako je onstran meje ostalo v škofiji Fulda 262.000 katoličanov z 18 dekanati, v škofiji Osnabrück 5 dekanatov s 119.000 verniki, v škofiji Paderborn pa 13 dekanatov s 330.000 katoličani.

Poseben je položaj katoličanov v Berlinu. Škof kardinal Alfred Bengsch se je nalašč naselili v vzhodnem Berlinu, da bi mu komunistične oblasti ne delale težav; v vzhodnem Berlinu je 90.000 katoličanov, v zahodnem 260.000, na ozemlju okrog mesta pa 123.000. V celoti je v Vzhodni Nemčiji ali kakor se uradno imenuje »Nemška demokratična republika« 1.300.000 katoličanov.

Vse do sedaj so ozemlja zahodnonemških škofij, ki so pripadla Vzhodni Nemčiji, upravljali takozv. komisariji. Bolj ko se je Nemška demokratična republika diplomatsko uveljavljala, bolj so ondotne politične oblasti tudi pritiskale, da bi se od zahoda odtrgana cerkvena območja osamosvojila.

Toda težnje seveda v Nemški zvezni republiki niso ravno našle toplega odziva, zlasti v cerkvenih krogih ne. »Če je že politična oblast (Brandtova vlada) pristala na delitev v dve Nemčiji, naj vsaj Cerkev vztraja na enotnosti nemškega ljudstva«, so rekli škofje Zahodne Nemčije, ko so se zbrali na svoji konferenci od 12. do 15. marca letos.

Toda Vatikan je bil drugega mnenja. Tajnik za zunanje zadeve nadškof msgr. Casaroli je že nekaj časa pletel razgovore z vzhodnonemškimi oblastmi. Ko je v začetku tega leta zahodnonemški državni predsednik Heinemann obiskal papeža, se je ob tisti priložnosti tudi govorilo o ureditvi nemških škofij v komunistični Nemčiji.

Zgleda, da je zahodnonemški predsednik, sicer socialist, a zelo veren, pristal v svojem imenu in v imenu vlade na preureditev škofijskih meja v obeh Nemčijah, kajti nedavno je bilo objavljeno, da je Vatikan iz bivših ozemelj zahodnonemških škofij ustanovil tri nove apostolske administrature.

Nove apostolske administrature so: Magdeburg (328.000 katol. na 4.110.000 prebivalcev), Schwerin (114.000 katoličanov na 1.260.000 prebivalcev) in Erfurt-Meiningen (288.000 katoličanov na 2.400.000 prebivalcev).

Kaj je bil cilj vatikanske »vzhodne« politike, da je ustregla željam komunističnih oblasti Vzhodne Nemčije? Gotovo predvsem izboljšanje ondotnih cerkvenih razmer in večje sodelovanje z režimom, ki je na oblasti. Bolj samostojna cerkvena organizacija bo gotovo v korist verskemu življenju katoličanov v Vzhodni Nemčiji.

Letošnja misijonska poslanica sv. očeta

Sveti oče Pavel VI. je že izdal svojo poslanico za letošnji svetovni misijonski dan, ki ga bodo praznovali v nedeljo 21. oktobra. O vsebini te poslanice je govoril sv. oče tudi pri opoldanskem srečanju z ljudmi preteklo nedeljo 5. avgusta v Castel Gandolfo. Predvsem je povedal, zakaj je izdal poslanico tako zgodaj; služi naj za dobro pripravo na svetovni misijonski dan.

V misijonski poslanici govori sv. oče o pomenu misijonskega delovanja. Ugotavlja, da se manjša število misijonarjev, zato pa je treba tem bolj gojiti domače poklice.

S TRŽAŠKEGA

Sportno združenje »Gaja«

Ze šest let deluje to športno združenje iz Padric in Gropade. V tem razmeroma kratkem obdobju lahko pokaže na izredne uspehe.

Omenimo najprej lepo nogometno igrišče s slačilnicami; ob njem drugo igrišče za vadenje ter dve odlično pripravljene teniški igrišči, ki sta posebno v poletnih mesecih zasedeni še pozno v noč. Ob poti iz Padric v Gropado pa vabijo steze za balincanje ter igrišče za košarko in odbojko.

Ni moj namen, da bi podrobno našteval, kaj vse se je storilo v šestih letih. Omeniti pa moram, da je združenje prejelo doslej že tri pokale v nogometu, od katerih dva samo letos in sicer pri mladincih in naraščajnikih. Slednji so dobili pokal celo brez kazenskih točk. Prvič se je tako zgodilo, da je neko športno društvo na Tržaškem v istem letu prejelo dva disciplinska pokala. Ustanova CONI je to izrecno vzela na znanje in društvu čestitala k temu uspehu.

Tudi mi čestitamo marljivim fantom kakor tudi trenerju Fajdigi in spremljevalcu B. Rismondu za ves trud in izreden uspeh, ki je jamstvo za prihodnje delovanje društva, ki je popolnoma slovensko in nima nič italijanskih primesi, saj nastopajo, poleg obeh omenjenih vasi, sami domačini iz okoliških krajev.

Prijatelj slovenske športne mladine

Rim

V torek, dne 31. julija, je umrla v bolnišnici pri Lateranu bivša učiteljica Zora Kavčič. Doma je bila iz Ilirske Bistrice. Mnogo let je poučevala v Dornberku. Veliko je trpela pod fašizmom. Po upokojitvi je prišla v Rim. Bila je vedno vesela, družabna in je nadvse ljubila slovensko pesem. Zvesto si je zapisala besedilo vsake pesmi, ki je še ni poznala.

Z leti so prišle tudi zanjo nadloge. Predvsem jo je strl živčni zlom. Po daljšem zdravljenju se je toliko opomogla, da je lahko bivala v nemškem penziju za starejše gospe v Castelgandolfo, ki ga je našel zanjo msgr. dr. Jezernik, ki ji je tudi sicer skrbno pomagal.

Letos pa so ji odpovedale noge; tako je padla v sobi in si zlomila levo nogo. V bolnišnici so jo zdravili, jo operirali in videti je bilo, da si bo opomogla. Toda poleg sladkorne bolezni so nastopile tudi težave krvnega obtoka in tako je zaradi kapi v starosti 74 let skrbno pripravljena nastopila pot v večnost. Vsi, ki smo jo poznali, ji želimo, da se po tolikem trpljenju končno odpočije pri Bogu.

V Rimu je bila popolnoma sama; težko bi bilo, če bi tu ne imeli tako pozitivnega in dobrega Slovenca kot je bančni uradnik g. Stanko Dekleva. Ta je storil za pokojno več kot bi mogel storiti kdorkoli. Urejal je njeno pokojnino, skrbel za njeno vzdrževanje v bolnišnici, urejal njeno bivanje v Castelgandolfo in potem vse, kar je bilo potrebno ob njeni smrti. Vsi, ki smo od blizu spremljali vse to njegovo nesebično delo, se mu zanj iskreno zahvaljujemo.

V sredo 1. avgusta smo pokojno spremlili na njeni zadnji zemeljski poti. Tik pred pogrebom ob 15.30 so somaševali za pokojno trije slovenski duhovniki: prelat dr. Janez Belej, prof. dr. Bruno Korošak in dr. Matej Rus. Skupaj z njimi so slovensko molili za pokoj njene duše rimski Slovenci. Društvo Slomšek ji je poklonilo lep venec, druge gospe pa šopke rož.

Tako se je nekdanj tako vesela gđ. Zora poslovila od nas. Naj počiva v miru.

Bralci pišejo

Tabor Slovenske prosvete

Vsako leto smo se redno zbirali na tem res elitnem in za nas izredno važnem taboru. Ali bomo morda letos ostali brez prireditve? Zakaj se Slovenska prosveta nič ne oglasi? Zakaj molk, popoln molk po časopisih? V upanju, da se motim in da sem slab obveščen o vsem tem, čakan s mnogimi zavednimi rojaki na vest, da tabor bo.

Redni obiskovalec taborov

Dečki v počitniški koloniji SLOKAD v Dragi

Binkoštno srečanje slovenskih delavcev v Nemčiji

S precej zamude smo prejeli od organizatorjev Binkoštnega srečanja sledeče poročilo, ki bo gotovo zanimalo tudi naše bralce. V bodoče bi dopisnike prosili, naj ne čakajo s poročilom za objavo v našem listu kar dva meseca. To bo v korist prirediteljem in našim bralcem. (Op. ur.)

Slovinci v Nemčiji so tudi letos privedli tradicionalno Binkoštno srečanje. Bilo je to že sedmo. V nedeljo 10. junija so prihiteli z avtomobili, vlaki in avtobusi v mesto Göttingen, ki leži 40 km južno od Stuttgarta, da proslave svoj dan.

Ce si opazoval avtomobilne oznake, potem si mogel ugotoviti, da niso prišli le iz bližnjih mest, pač pa tudi iz Münchna, Ingoldstadta, Nürnberga, Frankfurta in Mannheima, da, nekaj celo iz bližnje Avstrije in Švice. Visoka udeležba (2200 oseb) je znak, da je zamisel Binžoštnih srečanj globoko prodrla v dušo naših delavcev, ki si morajo iskati kruha na tujem.

Smisel teh shodov je namreč trojni: poglobljati versko zavest naših ljudi, ki v velikem občestvu doživijo na teh srečanjih lepoto liturgičnega slavja kot sicer nikoli tekom leta; utrjevati narodno zavest z javno izpovedjo, da smo Slovenci narod, ki je vreden obstoja (našim delavcem kar žarijo obrazi, ko jim dekleta v narodnih nošah pripenjajo slovensko zastavico); in končno ima to srečanje tudi namen gojiti pošteno družabnost.

Iz prepričanja, da je vse to troje našim delavcem v Nemčiji potrebno, se slovenski duhovniki s svojimi sodelavci iz leta v leto odločajo za Binkoštno srečanje.

Geslo letošnjega srečanja so vzeli iz Prešernove Zdravljice »Bog živi ves slovenski svet!«. Na tisočih vabilih, na pozdravnih balonih ter v velikih črkah moderne olimpijske dvorane Hohenstaufenhalle je to geslo izpričevalo, zakaj letos gre. Za kaj drugega kot za vsebino tako bogate Prešernove Zdravljice, ki je danes bolj aktualna kot kdaj prej. Je krič po svobodi božjih otrok, po bratstvu narodov, po življenju vsega slovenskega sveta.

Cerkveno slavje. Cerkev Kristusa Kralja je bila do zadnjega kottička polna, ko je šest slovenskih duhovnikov, ki delujejo med našimi delavci, stopilo k oltarju. V pridigi je dr. Janez Zdešar iz Münchna pozval zbrane božje častilce, naj bo v njih več binkoštnega duha, duha pograma, svobode, pričevanja, zvestobe in ljubezni. Kot nekdanji apostoli smo tudi mi, ki smo bili krščeni in birmani,

dolžni, da izpričamo svojo vero v svojem okolju, da cenimo verske vrednote, vrednote vere, upanja in ljubezni. V nas mora biti več zagona in ponosa, da smo otroci božji, bratje Kristusovi, po katerih deluje Sv. Duh. V tem smislu so se glasile tudi prošnje pred darovanjem.

Slavnost v dvorani. Velika olimpijska dvorana mesta Göttingen je bila vse popoldne in še pozno v noč priča zanosnega in veselega slovenskega življa, ki si je dal izraza v besedi, pesmi in zvokih slovenskih melodij. V kratkem programu je nastopil moški zbor »Domači zvon« s pesnijo »Slovenec sem« in »Lepšega kraja ni«, zborček slovenske sobotne šole v Esslingenu z venčkom narodnih ter deklarator Prešernove Zdravljice. Pozdravi so veljali tako našim delavcem in delavkam, kakor tudi zastopnikom nemške Cerkev, katoliške mladine in socialnega urada (Caritasverband) škofije Rottenburg.

Velika tombola s 1200 dobitek, med njimi 2 mopeda, televizija, harmonika ter zabavni tekmovalni skeči so za ure pritegnili pozornost udeležencev.

Pozdrave v slovenski svet je poneslo sto balonov z napisom »Bog živi ves slovenski svet« (severni veter je vse usmeril proti domovini), ter 1500 razglednic, posebej izdanih za to slavnost.

Letos je tudi nemška televizija posvetila več pozornosti našemu slavju v Göttingenu. V dveh programih je pokazala množico naših delavcev tako v cerkvi kot v dvorani. Posebej je poudarila našo pesem in narodno nošo. Tudi organizatorji so o poteku srečanja napravili film, ki bo pričel iz izredne slavnosti med našimi delavci v Nemčiji.

C. Turk

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Msgr. Marijan Živic 25 let v Bazovici

Razmere v bazoviški fari so bile leta 1948 izredno težke. Povojna leta so bila to, polna razrvanosti, medsebojnih obračunov (ne na krvav način sicer, hvala Bogu) in izredne politične napotosti ter negotovosti.

Take razmere je našel v vasi mladi, vitki (ali bolje rečeno visokorasli) duhovnik, doma iz tržaškega predmestja, od Sv.

Ivana, z izvrhano mero dobre volje in optimizma na samo farno opasilo. Prišel je za praznik sv. Marije Magdalene.

25. leti! Kratko obdobje in vendar koliko težav je bilo treba in je še treba (morda zdaj še bolj!) premostiti! Mnogo je storil msgr. Živic za farno. Olepšal je farno cerkev, popravil podružnična svetišča v Gropadi in na Padričah, dal zgraditi novo cerkev na Pesku, uredil kino dvorano in postavil Slomškov dom z igriščem, kjer naj bi se duhovno in telesno vzgajala naša mladina.

Nočem naštevati, kaj vse nam je nudil tudi in predvsem v duhovnem pogledu. Dejstvo pa ostane, da so številni njegovi pozivi naleteli na gluha ušesa premnogihi faranov. Materialistična usmerjenost, vedno večje iskanje po udobju in uživanju, opuščanje sv. maše in zakramentov, vse to ga izredno vznemirja, saj žene naš narod, ki je tu na braniku slovenstva že stoletja, v pogubo in zamiranje.

Zadnje čase je naš monsignor bolehnega zdravja, a kljub temu neustrašno delo za blago naših duš. Naj še omenim veliko opravljenih poti za novi oltar, katerega načrt je pripravil inž. Bitenc; pripravo za ogrevanje cerkve; postavitev železnega ogrinja v notranjosti cerkve, kjer je strešno tramovje že dotrajano in čaka na popravilo že tri leta.

Dobri Bog naj mu dodeli zdravja, da bi lahko še veliko časa ostal med nami in nam ukazal pot k Luči in Resnici!

A. M.

Širite »Katoliški glas«

Romanja bazoviške župnije

Kot vsako leto bo tudi letos bazoviška župnija priredila romanje ali bolje rečeno kar dve.

Prvo bo romanje na največjo in najbolj slavno slovensko božjo pot na Brezje in sicer v enem samem dnevu 17. avgusta. Romanje bo združeno tudi z obiskom Bleda in blejske cerkvice ter Vrbe, rojstnega kraja našega Prešerna, ter Doslovč v bližini Vrbe, kjer se je rodil pisatelj F. S. Finžgar. Kdor se misli udeležiti romanja, naj se čimprej vpiše v bazovskem župnišču. Na romanje bomo namreč šli samo z enim avtobusom.

Večje romanje pa bo 25. in 26. avgusta in sicer v rojstni kraj »dobrega papeža« Janeza XXIII. blizu Bergama in v svetišče blizu Verone »Madonna della Corona«. Obenem bomo obiskali tudi znane turistične kraje ob Gardskem jezeru.

Razstava starih razglednic v Bazovici

Na dan opasila v Bazovici 22. julija je bila po »veliki maši« v Slomškovem domu otvoritev razstave starih razglednic iz Bazovice in okoliških vasi. Pripravil in uredil jo je »novi« domačin Sergio Delmasso, ki je sicer tudi sam vnet zbiratelj starinskega in tudi po potrebi odlični fotograf.

Pred nami so se zvrstile razglednice od časov cesarja Franca Jožefa, mimo obdobja dveh vojn, pa vse do današnjih dni. V enem tednu smo lahko občudovali »bazovski korš« ob različnih slovesnostih, kot je korakanje avstrijskih vojakov, od prvega avtobusa pa do razglednic, ki so imele natisnjene pozdrave v treh jezikih!

Razstava, ki je bila okusno razporejena, je vzbudila mnogo zanimanja. Med eno in drugo vrsto razglednic pa je bilo na vpogled mnogo slik naših pevskih zborov (starejših, seveda) kot na primer pevski zbor Lipa iz Bazovice, pevski zbor Slovan iz Padrič, pevski zbor Slovenska straža iz Gropade, kot tudi tamburaški zbor Zora iz Lipice. Pravi biseri razstave pa so bili fotografski posnetki nekaterih starinskih portalov (portonov), to je procelj kraških vhodov, peč, napisov in podobno.

Kot že rečeno, je bila razstava zanimiva, prikupna in tudi poučna. Naj tu omenimo, da lahko dobite v Slomškovem domu najnovejše razglednice Bazovice ter Peska z Gročano. V kratkem bomo dobili tudi razglednice iz ostalih dveh vasi bazovske fare, to je iz Padrič in Gropade. Glavni pobudnik je tudi tu simpatični g. Delmasso.

Slike za razstavo so prispevali vneta zbiratelj dr. Jurišević iz Kopa, g. Lantieri iz Trsta, sam Sergio Delmasso, nekaj pa jih je bilo iz župniškega arhiva. Vsem, ki so prispevali k uspehu razstave, najpristnejša zahvala!

Devin

Spet smo se v Devinu enkrat lepo imeli. Preteklo nedeljo 5. avgusta je slovenski Kulturni krožek Devin-Stivan priredil na dvorišču devinskega gradu vesel in na sporedu bogat ljudski praznik. In to ni bilo tako lahko; težav in tudi nasprotovanj je bilo nič koliko. Prireditelji so imeli strah tudi zaradi nagajivega vremena. Nedelja je vse to bogato nagradila; bilo je krasno vreme, odziv pri domačih ljudeh in pri turistih odlični. Praznik je bil tako vesel, da je vina zmanjkalo, in s tem je vse povedano.

O metodah »krščanskega socialista«

»Odgovor«, ki sem ga bil deležen od strani »krščanskega socialist« v Novem listu (št. 940, 24. 5. 73) zaradi mojega odgovora v Katoliškem glasu (št. 11, 15. 3. 73) na njegov napad na Katoliški glas v Novem listu (št. 928, 22. 2. 73) ne zasluži vsebinsko nobene ponovitve. Zaskrblijujoče pa so metode, ki se jih poslužuje moj sobesednik.

Z menoj je opravil na začetku in koncu svojega »odgovora« takole: »Kljub večkratnemu branju pa smisla in namena njegovega članka le nisem mogel odkriti. Verjetno niti sam ni vedel, kaj je hotel pravzaprav napisati, ali pa so se mu misli med pisanjem nekoliko zapletle«. In za konec: »Na druge, zelo nejasne trditve v članku Ludvika V. rajši ne bom odgovarjal, saj so nedognane in celo zmedene...«. Ve tudi povedati, da sem »jezno zgrabil za pero (ali udaril po tipkah pisalnega stroja)«.

Kljub temu si upam trditi, da je bil moj odgovor jasen in napisan mirno (po duhu in po črki). Vse to se da preveriti in na Tržaškem in Goriškem ne manjka ljudi, ki bi to zmogli, če bi se jim zdelo vredno in potrebno. Ker se nikomur ni zdelo potrebno ločiti pamet od nesrameti, bom to nevhvalno delo opravil — vsaj delno — kar sam.

1. Če bi bilo namreč to res, kar si je zgoraj zmislil goreči »krščanski socialist«, potem bi me moral poslati še na prisilno psihiatrično zdravljenje. Tako vsaj delajo v Sovjetski zvezi. Med izobraženci pa bi človek pričakoval metodo razčlenjevanja (analizo), s katero med drugim tudi po kažemo, zakaj določeni stvari nismo mogli razumeti. »Krščanski socialist« pa gre kar po bližnji: na moje »nejasne trditve« ni pripravljen odgovarjati, »saj so nedognane in celo zmedene, kot n. pr. stavi, ki se začenjajo s »Ko pravim...« in končujem s »pa krivični!«. »Kdor to razume, je dober«, še vzklikne za konec. Z vzklikanjem, »Kdor to razume, je dober«, ni moj kritik o stavnih, ki jih po dveh mesecih niti navedel ni, prav nič povedal, v čem so »nedognani in celo zmedeni«. Kiririsanje je še kdo drugi zmogel, razmišljanja o sebi, o družbi in o stvareh pa le človek. Z upravičenostjo pričakujem torej od sočloveka dokazov za tako težke sodbe.

2. Moj kritik očitno ne pozna pojma delovne podmene in njenega pomena v znanosti. Če bi to poznal, bi ne mogel trditi, da je moje pisanje »dokazovanje, da je kolaborantstvo manjše zlo...«. Če bi imel vsaj malo posluha za resno razpravljanje, bi ne mogel iti mimo mojega delno razprto tiskanega stavka: »Zdi se mi, da to še ni dovolj in vsestransko raziskano«. O moji delovni hipotezi, ki samo nakazuje (»v kolikor se posreči pokazati«, pravim previdno) drugačno zgodovinsko razlago preteklih dogodkov, pravi »krščanski socialist«, da to »dokazovanje...« že samo po sebi dokazuje, iz kake idejne, politične in tudi moralne zmede izvira, zato se o tem skoro ne splača zgubljati beseda. Čemu potem sploh njegov »odgovor«? Če hoče namreč njemu neljubo tolačenje spraviti s sveta, ga lahko samo s protidokazi. Dokazovanje pro et contra je sedaj njegova naloga, če že noče počakati zaključkov, do katerih bodo prišli poklični zgodovinarji. Njegove sodbe pa, do katere pride brez izgubljanja besed, ne sprejemam. Sodbe

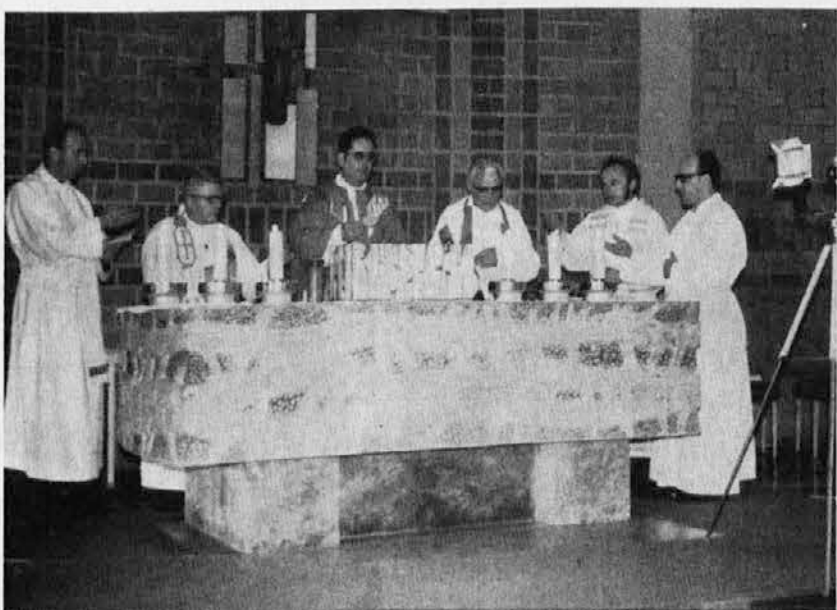
Ob začetku praznovanja je pozdravil navzoče Lucijan Kocman v treh jezikih, slovenskem, italijanskem in nemškem ter želel vsem obilo kulturnega užitka in prijetne zabave. Med prireditelji je izrekel nekaj besed tudi devinski princ Fajmund della Torre e Tasso in pohvalil prireditelje ter se zahvalil pričujočim za obisk v njegovem devinskem gradu.

Nastopali so: nabrežinska godba pod vodstvom Stanka Misleja, moški pevski zbor Fantje izpod Grmade pod taktirko Ivana Kralja, folklorna skupina »Emona« iz Ljubljane, folklorni ansambel iz Nabrežine ter pevski zbor Giuseppe Verdi iz Ronk. Bila je še bogata tombola in tekma v šahu.

Program je bil bogat, skrbno sestavljen in dovršeno izveden. Dobra organizacija je zares nekaj velikega, saj je tekle vse lepo in gladko kakor »po žnori«, kot so rekli včasih.

Prireditelj je prinesla veliko zadoščenja prirediteljem, vsem sodelavcem in tudi vsem udeležencem.

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

Dva prizora z letošnjega Binkoštnega srečanja slovenskih delavcev v Göttingenu (Zahodna Nemčija) 10. junija 1973. Zgoraj prizor iz somaševanja slovenskih izseljenskih duhovnikov. V sredi dr. Janez Zdešar, ob njem (gledano z leve) dr. Franc Felc. Spodaj prizor iz polno zasedene dvorane, ki ji dajejo slovenske narodne noše poseben čar

